

INFORMATIONSBLAD FÖR PERSONALEN I ORREFORS AB

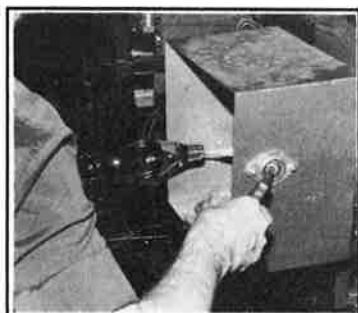
Nr 2 Mars 1992

Redaktör: Birgitta Ottosson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

SANDVIKS GLASBRUK

Bruket namn kommer från ett litet torpställe, Sandviks torp, som låg på den plats där Janne Söderbom, mästare från Kosta, beslöt att bygga sitt glasbruk. Janne var inte ensam om sina planer. Han hade tre kompanjoner. Alfred Lücklig från Lindefors, Frans Creutzer från Reijmyre och Valfrid Heintz från Transjö. Hyttan stod klar för invigning och hyttpredikan i november 1889. Redan 1902 blev det konkurs och efter ett antal olika ägarskift köptes bruket av Orrefors. Året var 1918. Sandvik har alltså varit i Orrefors ägo i 74 år.

Vinglasat Intermezzo, som har en färgblåsa insprängd i benet, blåser man i en form med en liten roterande tapp i botten. Tappen gör ett märke i glaset, som vidgas med tryckluft. Här sprutar man in färgpulvret och drar sedan ut benet. Det hela ser enkelt ut, men man anar tankemöda och experimenterande innan man fått fram tekniken.

HYTTAN

Varje hytta har ju sin speciella atmosfär. Elden, det heta glaset, skapandet och lagarbetet gör hyttorna till unika arbetsplatser.

När man kommer in i Sandviks hytta slås man av att här finns så mycket rymd och luft, trots att 70 människor är i full verksamhet här. Endegelugnarnas placering utmed hyttväggarna bidrar till detta samtidigt som det förkortar transportvägar och lämnar fria golvytor för passage. Mätt med de tidsmått vi rör oss med i glasbranschen, är hyttan ny. Den var klar att tas i bruk 1962.

TEKNIK OCH HANTVERK GÅR HAND I HAND

Tekniken är flitigt utnyttjad som hjälpmedel i hantverket. Här finns många fiffiga lösningar och uppfinningar som underlättar arbetet. Piprullare, bendragarmaskiner m m, ja det roterar, sprutar och väser överallt.

Sandvik är känt som Orrefors servisglasbruk. Men här tillverkar man också styckebitar och färgat glas i allt större omfattning.

KANTVERKSTAD, EFTERBEHANDLING OCH FÖRÄDLING

Från hyttan flyttar vi oss till kantverkstad och förädlingsavdelning och stöter på rullbanorna. Tre kylrör mynnar ut i lokalen och från dessa plockas glaset på brickor som ställs på rullbanan. Den styrs med fotoceller och transporterar glaset till de olika stationer där det ska efterbehandlas. På det här sättet har man fått bort tunga lyft och den som arbetar vid spräng- och kantmaskinen, med slipning eller syning kan själv avgöra när nästa bricka ska komma fram för bearbetning. Vi hittar ännu ett par tekniska finesser här.

En är **etiketteringsmaskinen**, där det sitter en rulle med etiketter. Så fort ett glas rör vid rullen, klistrar maskinen på en etikett. Människan är dock med och lyfter upp glaset till rullen.

Signeringen sker också med teknikens hjälp. Här blåstras Orrefors logo på produkterna. Placeringen bestäms av den artikel man för tillfället signerar. På servisglasen placeras logon i botten, där benet och foten möts. Det märket sitter där för evigt, till skillnad från den traditionella etiketten, som man ju diskar bort ganska fort.

Glas på rullbanorna, på väg till syning
Foto: Sten Robért

Prelude är den genom tiderna största försäljningsframgången vad gäller slipade serviser. Den skapades 1957 av Nils Landberg och är fortfarande aktuell. Framförallt säljs den bra på USA-marknaden. Över 10 miljoner glas i Preludeservisen har sålts hittills berättar Gerhard Nilsson, Produktionschef på Sandvik.

LAGER

Alla produkters sista anhalt på väg till kunden är lagret. Peter Sigfridsson har efterträtt nyblivne pensionären Ivar Andersson som ansvarig för lagret. Peter och hans åtta medhjälpare ansvarar för att leveranserna från Sandvik fungerar. Dels levererar man direkt till kund från Sandviks lager men man gör också samleveranser med Orrefors.

SERVICE och UNDERHÅLL

En anläggning som Sandvik fordrar speciell service och underhåll. Åtta personer sköter den verksamheten. För att ytterligare höja kompetensen hos personalen på de här avdelningarna pågår just nu vidareutbildning inom ramen för utbildningsprojektet. Elkunskap och utbildning inom programmerbara styrsystem står på schemat. Den här utbildningen får även motsvarande personal på bruken i Boda, Kosta och Åfors. Orreforspersonalen har tidigare utbildats inom el och PLC.

ADMINISTRATION

Sandviks röst utåt är Annica, Birgitta och Karin. Administrativa arbetsuppgifter ligger på deras ansvar. Tyngdpunkten i Annicas arbete ligger på löne- och personalområdet, för Birgitta på ordersidan och hon arbetar också i turistshopen. Karin arbetar numera mycket med lager- och faktureringsdelen.

Personalstyrkan uppgår till 135 personer. Alla är mycket viktiga kuggar i det maskineri som utgör Sandvik. Inte minst nu, när det pågår ett intensivt arbete med att ta fram prover för nya kollektioner, behövs alla goda, samverkande krafter.

Anders Davidsson, Miljöansvarig

Om Du får se den här killen gå omkring på din arbetsplats, så ska du veta att han är ute i ett viktigt ärende; att se till att miljöbestämmelserna följs.

Foto: Per Larsson

Anders har arbetat med miljöfrågor vid Orrefors bruket i 11/2 år och för hela gruppen sedan augusti 1991.

Miljöskyddslagen och lagen om kemiska produkter är ett par exempel på lagar som glasindustrin har att leva och verka efter. För övrigt finns det ett hundratal lagar och förordningar som styr vår verksamhet och som Anders måste hålla sig underrättad om.

I glastillverkningen används en mängd kemiska ämnen. För att få bättre information om produkterna, beakta hälso- och miljörisker m m, samt för att kunna minska antalet produkter som innehåller skadliga ämnen, pågår en omfattande inventering inom hela Orrefors AB.

Utsläpp av miljöfarliga ämnen i luft och vatten är ju välkända problem för alla industrier. Vårt företag ingår i Ronnebyåns Vattenvårdsförbund. Förbundet handhar kontroll av utsläpp i hela Ronnebyåns vattensystem. Detta berör Kosta och Sandviks glasbruk som har förbindelse med tillflöden till Ronnebyån. Vi finns också med i Ljungbyåns Vattenkommitté, men kontrollerar då enbart denna å som flyter förbi Orrefors.

Anders har en diger lista på de skyldigheter glasbruk har enligt miljöskyddslagen. Några exempel är:

Luftmätningar som ska göras varje år och vattenprov som ska tas en gång i månaden.

Miljörapport ska lämnas till Länsstyrelsen en gång om året och den ska innehålla fakta om produktion, process, utsläpp, kemikalier m m. Den här miljörapporten kan användas som faktainformation på bruken. Den är en historik över hur miljöåret har sett ut på varje bruk och är ett bra uppslagsverk för vad som har varit bra eller mindre bra ur miljösynpunkt.

Anmälan om förändringar i produktion och process ska lämnas till Länsstyrelsen. Det kan t ex gälla byggnad av en ny ugn.

För den yttre miljön arbetar Anders, tillsammans med platscheferna, för alla bruk i gruppen. För Orrefors bruket har Anders också ansvar för den inre arbetsmiljön. Det innebär samarbete med Yrkesinspektion och Företagshälsovård om förebyggande av hälsorisker på arbetsplatsen.

FRANKFURTMÄSSAN - EN VIKTIG FÖRSÄLJNINGSKANAL

Två gånger om året utbryter den stora Frankfurtyran. Alla talar om Frankfurtmässan och man frågar sig kanske vad alla människor som åker dit egentligen gör där.

*KOSTA har varit med på mässan sedan 1957
Lars-Gunnar Rydén, exportchef på Kosta Boda upplevde sin första Frankfurtmässa hösten 1958. - Min företrädare, Guy Robért och jag åkte bil ner, berättar Lars-Gunnar. Kostas första monter var på ca 25 kvm och vi ställde ut produkterna på Stringhyllor. Idag är storleken på Kosta Bodas monter ungefär 200 kvm. Mässan var stor redan 1958 men har haft en explosionsartad utveckling. Utställarna är enbart från europeiska länder. Inköparna kommer däremot från hela världen, även om europeerna dominerar. Normalt pågår mässan under fem dagar, från lördag till onsdag.*

FESTLIG UPPTÄRT FÖR KOSTA BODA

Redan på fredagskvällen var det vernissage i Kosta Bodas monter med anledning av Kostas Jubiléum. Anders Björck påminde i sitt välkomsttal om den långa tradition som Kosta Boda har och som man bygger vidare på. Han gjorde också åhörarna uppmärksamma på det stora beroendet av människorna, alltifrån formgivarnas kreativa idéer via hantverkarnas yrkesskicklighet och slutligen till den kund som känner önskan att äga det skapade föremålet.

Det blev en succéartad visning av hela kollektionen. Störst uppmärksamhet fick dock, naturligt nog, "Edition 1992". Kollektionen har kvoterats till de olika marknaderna och den tyska marknaden har t ex köpt tre kollektioner.

Montern var arrangerad av Vallby 100 under temat "Art Tables". Uppdukningen på 1-2 bord för varje formgivare var mycket tilltalande. Totalintrycket var nytt och fräscht och som vanligt på Frankfurtmässan var det mycket show, men glädjande nog noterades rekordstora order från bl a Italien och Schweiz. Holland visar också ett allt större intresse för Kosta Bodaprodukt. Den nya säljorganisationen, som innebär att varorna säljs genom agent direkt till butik, har varit framgångsrik. En av de bästa mässorna på länge, konstaterar marknadsansvariga.

Kosta Boda och Orrefors har sina montrar i Hall 10. Det är i den hall där alla de kända varumärkena inom glas- och porslin finns. Alla inköpare inom dessa varugrupper passerar här och vi har alltså en god strategisk placering dit alla som är intresserade av våra produkter hittar vägen.

ORREFORS PÅ VÅRMÄSSAN

Den absolut bästa mässan på senare år! Så sammanfattar våra säljchefer årets vårmässa i Frankfurt. Orreforsmontern, på ca 185 kvm, som återigen fått en stilren utformning av vår dekoratris sedan många år, Karin Korth, kunde uppvisa många iögonfallande arrangemang som föranledde besökarna att t o m lägga order på utsmykningsdetaljer. Då är man skicklig! **Presentationen omfattade tre delar:** Vårkollektionen, Nobelservisen och Gallery '92, konstglaset. Stort intresse bland nyheterna fick bl a färgstarka Polka, Pepperoni och Celeste. I den klara kristallen var det främst Tusen och en Natt, Zodiak, Zenit och Odessey som blev favoriterna framför andra.

Det vackra bordet med Nobelservisen drog många blickar till sig och totalt säljer alla vårens nyheter från Sandvik så bra, att bruket har synnerligen bråda dagar. Speciellt roligt också att kunna förmedla det stora intresset för det vackra bordslinnet till det värmländska Klässbols Linneväveri från många tyska inköpare.

Och så var det Gallery '92. Den mycket positiva reaktionen kom främst från marknader som Tyskland, Schweiz, Italien, England, USA och Japan, och resulterade i införsäljning av totalt 5 kollektioner. Under invigningen av Världsutställningen i Sevilla i april presenteras Gallery '92 för första gången för allmänheten. Det stora japanska intresset för kollektionerna '88 och '90 har lett till att den första kommersiella försäljningen av Gallery kommer att ske på välkända varuhuset Daimaru i Tokyo i juni månad. För hemmamarknaden blir det visning för kunder i Orrefors den 30 mars.

Edition 1992 på NK

Trängseln av intresserade var stor när NK premiärvisade jubileumskollektionen "Edition 1992" för stockholmspubliken den 6 mars. NKs konstglasavdelning var mycket smakfullt arrangerad med "Edition 1992" på de 24 höga pelarpodierna och i övrigt med porträtt av Kosta Bodas åtta formgivare och Kosta Boda-produkter i hela avdelningen. Även Koskull och Stael von Holstein fanns med tillsammans med bl a Tsarens kristallskål, som påminnelse om det historiska perspektivet.

Reaktionen bland besökarna var mycket positiv och en hel del av de två kollektioner som NK har köpt in fann sina köpare redan denna kväll. Föreställningen inramades av paraderande drabanter från Svea Livgarde och av Kosta-oktetens smålandsmusik och smattrande glastrumpetsfanfarer.

VETERANER I ORREFORS

Vid en lunch i Gästvillan i Orrefors uppvaktades den 26/2 tio anställda vid Orrefors och Sandviks glasbruk för 25 år i Orrefors tjänst. Företagets tack för lojalitet och god arbetsinsats framfördes av Göran Bernhoff som tillsammans med Germund Johansson överlämnade minnesgåvan, en handslipad kristallskål, formgiven av Olle Alberius.

Hyllade personer, från vänster:

Bakre raden: *Sivert Johansson, Bo Karlsson, Sven Aronsson, Gunne Mauritzon, Tomas Andersson.*

Främre raden: *Rainer Glössner, Ingrid Andersson, Berit Johansson, Helny Kraft och Veine Johansson.*

(Fetstil anger Sandviksanställda, övriga från Orrefors.)

Foto: Per Larsson

AKTIVITETER I USA UNDER 1992

Ett stort aktivitetsprogram för USA 1992 ligger nu klart för både Orrefors och Kosta Bodas varumärken. Programmet omfattar bl a designbesök på några stora, viktiga varuhus i samband med utställningar. Våra skickliga gravörer kommer också att delta.

Mer om dessa aktiviteter i kommande nummer

LÖPARFESTEN "GLASRIKET RUNT" 30/7 - 1/8

Börja träna nu! 20 personer behövs för att fylla ett stafettlag. I Kosta tränar man varje onsdag kl 16.30. Start vid Nya Hyttans omklädningsrum. Anmäl dig till Hasse M eller Kennert K, eller bilda eget lag på ditt bruk.

Uppllysningar: Föreningen Glasriket Runt, Lessebo, tel 0478/12572

BÅTGJUTNING INFÖR VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I SEVILLA

Den 5 februari stod en åskådarskara i Åfors hytta och svettades tillsammans med Bertil Vallien och båtgjutarlaget. 1300 grader hett glas skopades i den sandklädda gjutformen. 600 kg glas går åt till den nästan fyra meter långa farkosten som ska symbolisera resa genom tiden. Fragment av Sveriges historia har fastnat på vägen och åskådliggörs genom små symboler som under gjutningen, med stor precision placeras i den heta glasmassan. Man följer en detaljerad skiss. Ytterligare en båt göts, något mindre än den första.

Båtarna har kylts ner mycket långsamt och den 26 februari var kylningen klar. Nu infinner sig det kritiska ögonblicket och alla frågar sig om de stora pjäserna ska komma ut hela ur kylugnen. Plåtarna som täckt båtarna under kylningen tas bort. Båda farkosterna är hela och Bertil är nöjd med resultatet. Applåder! Nu återstår bara efterbehandlingen i sliperiet och båtarna kan skickas till världsutställningen i Sevilla. Där ska de hänga, centralt, i en ljusgård, svävande över en gräsplan. Två farkoster som färdats genom historien från Åfors i Småland till Sevilla i Andalusien!

Gjutarlaget, från vänster: *Anton Koch, Bertil Vallien, Metodi Phillipov, Anders Eriksson, Rolf Petersson, Tommy Gullberg, Monica Zimmermann, Ingmar Bohman, Conny Holub, Åke Edvardsson och Christer Koch.*

Foto: Sten Robért

MILJÖFARLIGT LÖSNINGSMEDEL I TIPP-EX

Du har väl observerat att det är förbjudet att använda Tipp-Ex inom Nybro kommun. Korrigeringsvätskan innehåller ämnen som skadar ozonskiktet. Om Du har en flaska Tipp-Ex på Ditt skrivbord, lämna in den till Förrådet, som vidarebefordrar miljöfarligt avfall till Franssons Tankservice.